SLAVIC READING ROOM
WASHINGTON D C20540

Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302 Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036 УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCI Ч. 13. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 19-го СІЧНЯ 1985 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, JANUARY 19, 1985 No. 13. VOL. XCI

СІЧНЕВІ РОКОВИНИ: НЕЗАПЕРЕЧНЕ КРЕДО ДЕРЖАВНОСТИ

Міська рада Ню Йорку засудила Москву за переслідування в Україні

Ню Йорк. — Як повідомило бюро посадника міста Едварда Кача, на його заклик Міська рада затвердила резолюцію ч. 1230, якою „підтримується рух дисидентів в Україні і закликається СССР виконувати свої зобов'язання, устійнені Гельсінкськими угодами".

У зв'язку з цією резолюцією, яка зокрема звертає увагу на долю Йосифа Зісельса і Миколи Горбаля, мейор Кач заявив: „Совєтський Союз, враз із нацистівською Німеччиною, залишається тим, що найбільше нарушує людські права і нищить людське життя. Від 1917 року понад 50 мільйонів росіян, українців, лотишів, литовців, кримських татар, естонців і мусулманів в Центральній Азії загинули наслідком переслідувань совєтського режиму. Я висловлюю признання Міській раді за те, що прийняла і проголосила резолюцію, в якій окремо підкреслюється двох українських живучих мучеників — Йосифа Зісельса і Миколу Горбаля, що ніколи не покорилися совєтському гнобителеві".

У самій резолюції говориться в подробицях про те, що СССР уважає Україну своєю нерозривною частиною і тому панує над нею залізною рукою, що останні намагання СССР ведуть до того, щоб знищити фізично усіх дисидентів в Україні, що і Зісельс і Горбаль є членами Української Гельсінкської Групи і що копія цієї резолюції буде доручена амбасадорові СССР в ЗСА.

В резолюції є також подані факти про поновний арешт М. Горбаля і Й. Зісельса і про долю їхніх родин, зокрема вагітної дружини Зісельса та малолітніх дітей обидвох цих жертв совєтського терору.

Собор св. Софії в Києві

Вечірній Київ затихає
Софія Київська мовчить
Лише Оранта прикликає
Із глибини віків гонців.

Ти, купино неопалима,
Народ тобою завжди жив
Моя Стіно ти нерушима,
Моє ти диво серед див.

До тебе йду щодень на прощу,
Тобою зачарована стою,
Тебе у серці своїм ношу
Тобі всі думи віддаю.

Ти, купино неопалима,
Який митець тебе створив,
Моя Стіно, ти нерушима,
Моє ти диво серед див.

Ірина Сеник

ЗСА КРИТИКУЮТЬ ЕТІОПІЮ ЗА НАДУЖИТТЯ ДОПОМОГОЮ

Вашінгтон. — Речники Адміністрації президента Роналда Регена заявили кореспондентам, що З'єднані Стейти Америки допоможуть країнам Африки вийти з дуже прикрої ситуації посухи і голоду, але рівночасно критикували прокомуністичний уряд Етіопії за зумисне вимордення голодом населення провінцій Ерітреї і Тігре, які перебувають під контролею антикомуністичних повстанців.

Як відомо, уряд Етіопії зумисно затримав австралійську пшеницю й інші харчові продукти на суму 1,6 мільйона долярів призначених для згаданих провінцій і тим самим спричинився до збільшення голоду. Австралія, очевидно запротестувала проти такої практики тимбільше коли стало відомим, що частину австралійських харчів уряд призначив для війська, тоді коли вся допомога була призначена для рятування понад семи мільйонів населення у загрожених громадянською війною провінціях. Тепер між Етіопією і Австралією існують напружені відносини і виміна дипломатичними нотами у висліді чого австралійський уряд наказав припинити тимчасово доставу харчів до Етіопії взагалі.

„Виглядає, — заявили речники Уряду ЗСА, — що марксисти Етіопії зламали обіцянку, надуживають не тільки допомогою, але співчуттям і довір'ям вільного світу і самі зменшують доставу харчів через маніпуляції."

ЗСА не затримуватимуть масової доставі харчів, одягу, медикеманетів та інших потрібних матеріялів для вмираючих з голоду етіопців і займатимуться далі перевозом населення у безпечніші місця та влаштуванням багатолюдних таборів, які знаходяться під контролею міжнародних організацій, зокрема Червоного Хреста і мають сяку-таку лікарську опіку, але слідкуватимуть за розподілом допомоги. Пітер МекПірсон, голова федеральної Агенції для міжнародного розвитку заявив в Палаті Репрезентантів, що допомогу для голодуючих треба продовжувати висилати, але рівночасно треба робити заходи, щоб зупинити негуманну практику етіопійського уряду. Допомогу, на думку МекПірсона, треба радше розділяти на базі потреби, а не політичних порахунків з противниками. Асистент державного секретаря для африканських справ Честер Крукер критикував сільськогосподарські експерименти уряду в Етіопії, який в минулому році вирішив прийняти совєтського зразку політичну систему керівництва країною і допровадив її до катастрофального стану. Етіопія в основному ворожо ставиться до „американськокої капіталістичної системи", — заявив Крукер, — але коли почало вмирати з голоду населення то той же самий уряд почав обвинувачувати ЗСА, чому вони не поспішають з допомогою. Подібного звернення в сторону Совєтського Союзу, протектора Етіопії, не було. У подібному тоні виступали багато інших офіційних осіб Уряду і обидвох палат Конгресу, закликаючи президента Р. Регена перевірити цілу справу збірки і передачі допомоги для Етіопії, яка дуже часто замість до народу попадає в державну касу комуністів.

У Відні влаштовують виставку марок в честь Патріярха Йосифа

Відень, Австрія (Б. Я.). — Активний, як завжди, Союз Українських Філателістів Австрії організує в дні 17-го лютого 1985 року, що є днем народин сл. п. Патріярха й Кардинала Блаженнішого Йосифа, пропам'ятну виставку поштових марок в його честь.

В тому дні австрійський поштовий уряд, що постійно співпрацює із СУФА, випустить спеціяльний двомовний німецько-український поштовий штемпель за проєктом українського мистця і графіка та активного члена СУФА, Ергарда Штайнгагена.

Проєкт штемпля.

Відзначено 100-річчя видатних діячів УНР

Каракас, Венесуеля (УІБ УПС). — Відвідуючи середньо- та південно-американські країни, голова Уряду УНРеспубліки проф. Ярослав Рудницький перебував з кінцем грудня 1984 року в Венесуелі, де мав зустріч із проф. Володимиром Ковалем та його дружиною, відомою маляркою Галиною Мазепою.

В часі окремого прийняття в надморському клюбі біля Каракасу 27-го грудня вшановано пам'ять їхніх батьків — видатних діячів українського державного відродження: інж. Володимира Коваля (1885-1927), активного члена Центральної Ради й співробітника Михайла Грушевського та Симона Петлюри й проф. Ісаака Мазепу (1884-1952), прем'єр-міністра УНР в роках 1919-20 та учасника Зимового Походу й голови екзильного Уряду УНР в роках 1948-52. Проф. Рудницький передав родині обох визначних діячів УНР фотокопії деяких матеріялів з архівної колекції ДЦ УНР в Оттаві та зібрав нові дані про життя й діяльність обох на основі спогадів родини.

Як відомо, проф. В. Коваль із Каракасу був обраний у 1982 році членом Української Могилянсько-Мазепинської Академії Наук (УММАН). Г. Мазепа одержала тоді ж почесну „Грамоту признання" УММАН за свою мистецьку працю. Обидва відзначення було зроблено з нагоди 350-річчя Київської Академії Президією УММАН.

Появилась книжка літургічних співів

Вестон, Онт. — Недавно появилася друком більшого розміру праця: „Обрядові Співи Української Церкви Галицької Землі" Мирона М. Федорова. Є це кодекс літургічних співів Української Католицької Церкви, з великим багатством пісенних зразків та окремим відділом всесторонньо опрацьованих коментарів (в історично-теоретичнім та аналітично-порівняльнім насвітленні) до церковного співу взагалі, а богослужбового й літургічного зокрема.

Четверту частину тих коментарів займають „Пояснення й доповнення", які є поширенням матеріялу для повнішого насвітлення предмету на тлі історичних подій, наукових досягнень та різних, навіть розбіжних, опіній та тверджень. Книга має 312 сторінок більшого формату, в твердій оправі, зі золотим витиском фронту і хребта на імітації шкіри бронзового кольору, що робить люксусове бібліотечно-архівальне враження.

Як новість, корисна і потрібна книга для тих, що шукають особливіших появ на книжковому ринку, а вже необхідна для тих, що зі свого звання мають стисле відношення до обрядових співів, у першій черзі духовні й церковні півці, як теж і диригенти хорів, аранжери й композитори духовної музики, для яких ця багата колекція може послужити обильним пісенним та коментарним матеріялом.

Праця поділена на три відділи: український, нотний й англійський. Український коментарний відділ перекладений на англійську мову, щоб з нього могли користати англомовні українці, чужинці. Працю видали СС Василіянки з Филядельфії, розпродажем цілого накладу в 500 примірниках зайнявся о. Б. Мальований, ЧСВВ. Ціна книжки є 23 американських або 28 канадських долярів. Замовлення можна слати на адресу: Rev. Boniface Malowany, OSBM, 3100, Weston Rd., Weston, Ont. M9M 2S7, Canada.

Китай підтримуватиме камбоджських повстанців

Пекін. — Китайський уряд заявив у середу, 16-го січня, що він підтримуватиме антиганойських камбоджських повстанців і повідомив про поновні бої з в'єтнамцями на східньому фронті.

З Пекіну повідомляють, що в цих боях забито або поранено кількох в'єтнамців і перестерігають, що Китай поведе контратаку, якщо напади в'єтнамських вояків продовжуватимуться. Китай є головним постачальником військового знаряддя камбоджським повстанцям з наміром повалити маріонетковий уряд в Камбоджі.

В останньому часі в'єтнамці почали сильний наступ поблизу камбоджсько-таїляндського кордону.

Не зважаючи на останні бої поміж камбоджськими повстанцями і в'єтнамським військом, обидві сторони обмінялися військовополоненими, згідно з договором поміж ними. Був це вже 11-ий обмін полоненими від початку прикордонних боїв в 1979 році.

Інженери в Торонто відбули збори

Торонто (ТУІК). — У неділю, 16-го грудня 1984 року, тут в залі школи св. Миколая, відбулись 29-ті Загальні збори Товариства Українських Інженерів у Канаді, Відділ Торонто.

Збори відкрив голова Товариства д-р Юрій Курис, привітавши присутніх, повідомив, що Збори попередить доповідь та висвітлення прозірок інженера Олега Іванусева, з його недавньої подорожі в Чехо-Словаччину та західню Лемківщину теж сучасно під окупацією Польщі. Тема його доповіді — „Стан українських католицьких церков на Лемківщині та Чехо- Словаччині". Інженер О. Іванусів відбув свою подорож літом 1984 року, з якої привіз понад 350 знімок українських церков в Чехо-Словаччині та в західній Лемківщині. З браку часу, інж. Іванусів висвітлив та подав свій коментар тільки із 175 церков. У своїй доповіді інж. Іванусів підкреслив факт, що майже всі українські церкви на західній Лемківщині златинізовані, переіменовані на польські костьоли та відправляються у них польські Богослуження. Церкви, перебрані польською владою, відреставровані, бодай назовні. Декілька церков, які польська влада не перебрала під свою опіку, знаходяться у дуже бідному стані. Ніхто ними не опікується, а деякі використовуються під магазини. На кількох прозірках були православні церкви. На запит де взялись православні церкви на Лемківщині, не можна було відповісти. Доповідь інж. Іванусева доповнив о. Іван Сиротиський, парох церкви св. Миколая. Отець Сиротинський після Другої світової війни перебував на Лемківщині та обслуговував деякі парафії.

В Чехо-Словаччині українські церкви знаходяться у багато кращому стані. Багато церков відновлено, утримання церков у доброму стані, відправлення Богослужень відбувається регулярно, а старослов'янській мові. Переслідування Української Церкви не відчувається так гостро.

Після доповіді д-р Ю. Курис попросив учасників до чайного прийняття, що його приготовила Неля Брикович, дружина інж. К. Бриковича, який рівночасно є секретарем Товариства. Запити та дискусії частинно відбувались під час чайного прийняття.

Після прийняття вибрано Президію Зборів у складі: інж. Ярослав Соколик, предсідник; інж. Нестор Чорній, протоколовий секретар. За Управу Товариства звітував д-р Ю. Курис, який передав писемний звіт в дуже детальному розмірі. Управа працювала дуже успішно, прийнято 47 нових членів, брано активну участь у ІУ Конгресі СКВУ, засновано Федерацію Товариств Українських Інженерів у світі, уділено фінансову допомогу біженцям з Польщі, та до Українського Центрального Об'єднання в Австрії. Відновлено колегію редакції бюлетеня інженерів та видано три числа, а четверте число приготовляється до друку.

Вибрано нову Управу Товариства на каденцію 1985-87 років у такому складі: інж. Юрій Сенків, голова; інж. д-р Юрій Курис, колишній голова та перший заступник, д-р Юрій Бабій, д-р Володимир Росоха, інж. Евген Доронюк, інж. Андрій Щука, інж. Нестор Чорній; Контрольна комісія:

(Закінчення на стор. 3)

У СВІТІ

ПРЕЗИДЕНТ ФРАНЦІЇ Франсуа Міттеран здивував громадян країни своєю заявою по телебаченні в середу, 16-го січня, що наступного дня, 17-го січня, він виїде в територію Пасифіку до Нової Каледонії. На запитання, чи він збирається відвідати територію, де 19 людей загинуло в останніх двох місяцях, Ф. Міттеран відповів позитивно.

ДВА ПОЛІЦІЙНІ СВІДКИ на суді, в справі замордування священика Єжи Попєлюшка чотирма тайними поліціянтами, дали 16-го січня конфліктні свідчення. Юзеф Барчиньскі, офіцер головної квартири поліції у Варшаві, заявив у провінційному суді в Торуні, що один із обвинувачених, капітан Ґжеґож Пйотровскі, пропонував на нарадах в справі Попєлюшка, що відбувалися ще 9-го жовтня, щоб скинути о. Попєлюшка з потягу під час їзди з метою налякати його і заставити припинити активну підтримку „Солідарності". Підполковник Лешек Вольске, що також був присутній на нарадах, твердив на суді, що ніяких розмов про потяг не було.

АҐЕНТСТВО ТАСС повідомило в середу, 16-го січня ц.р., що Совєтський Союз вжив одну ракету, щоб запустити шість сателітів для переведення космічних дослідів. Сателіти які були запущені 15-го січня це — Космоси від числа 1,617 до 1,622. Ця подія сталася день після того, як з державних американських кіл повідомили, що попередньо запущений Космос є, правдоподібно, шпигунською плятформою для слідкування за американськими сателітами.

З МАНІЛІ, ФІЛІППІНИ, повідомляють, що пірати зробили спробу в понеділок, 14-го січня, захопити корабель „СС Корал Прінсес" в місті Сібу. Ніхто із 260 пасажирів не постраждав. Цей китайський корабель відплив з індонезійського острова Балі і взяв напрям до Маніли, де 12 піратів напали на нього, але втікли, коли побачили прибережні філіппінські кораблі охоронної служби.

ЕТІОПСЬКІ ПАРТИЗАНИ, що борються з урядовими військовими силами, повідомили у середу, 16-го січня, що вони вбили із засідки 550 вояків державного війська. Речники Народного Визвольного фронту заявили, що вони захопили у боях і тримали чотири дні державний ґарнізон в Дабаті, в провінції Ґондер. Крім того, вояки Визвольного фронту, підсилені повстанцями з Етіопського народного демократичного руху твердять, що вони захопили сім тягарових авт і великий запас амуніції перед своїм відступом. Партизани подали, що вони в цих боях вбили 250 вояків урядових військ, наступних 300 вбили чи поранили, а 150 взяли у полон.

В АМЕРИЦІ

В ПЕНСАКОЛЯ, ФЛЬОРИДА лава присяжних оскаржила чотири особи за підпал чотирьох клінік, де переводять аборти жінкам. Але лава присяжних одноголосно ствердила, що аборти є нічим іншим тільки нищенням ненароджених дітей, хоч підпалювання клінік не є розв'язкою проблеми абортів.

У СПЕЦІЯЛЬНІЙ НОТІ ДО польського уряду американський Уряд „перепросив" уряд ген. Войцеха Ярузельского за порівняння його режиму з гітлерівським. В польській передачі „Радіо Вільна Европа" було сказано, що теперішня Польща є подібною до нацистської Німеччини, а ген. В. Ярузельского порівняно з Гітлером. Польський уряд часто протестує проти передач „Радіо Вільна Европа" до Польщі, але Державний департамент звичайно ігнорував ці протести. Тепер Вашінгтон хоче відновити дипломатичні зносини з Польщею, які були зірвані після впровадження воєнного стану Ярузельским в грудні 1979 року.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН вислав спеціяьного листа до Фердинанда Маркоса, президента Філіппін, в якому запевнив його у дальшій піддержці філіппінського Уряду Америкою. Як відомо, на Філіппінських островах існує нелегальна 10,000-на комуністична армія, яка хоче захопити уряд країни у свої руки.

З'ЄДНАНІ СТЕЙТИ АМЕРИКИ і Совєтський Союз, що незабаром розпічнуть нові переговори про роззброєння, вперше погодилися на двобічні розмови про ситуацію на Близькому Сході. Хоч питання Близького Сходу не було порушено на недавніх переговорах поміж державним секретарем Джорджом Шулцом і совєтським міністром закордонних справ Андреєм Громиком, проте, як заявив дорадник в справах безпеки Роберт МекФарлейн, американський Уряд вже роками намагався розв'язати конфлікти на Близькому Сході, притягнувши до переговорів СССР. Він схарактеризував майбутні переговори двох надпотуг в цій справі, як „неформальний обмін думок". Дату цих переговорів ще не устійнено.

А. Шарон виграв першу „рунду" в процесі проти „Тайму"

Ню Йорк. — Лава присяжних, що розглядає судову справу ізраїльського генерала Арієля Шарона, що заскаржив журнал „Тайм" за образу його чести та вимагає 50 мільйонів відшкодування, вирішила в одній з трьох точок цього позиву на користь колишнього міністра оборони Ізраїля.

Він був знеславнений обвинуваченнями в поміщеній у „Таймі" статті, в тому, що він піддав думку християнській міліції в Ливані про пімсту, що згодом привело до масакри палестинців.

Наступною точкою цієї справи буде питання, чи це обвинувачення відповідає правді, і кінцевою третьою точкою — чи „Тайм" помістив статтю злонамірено.

Щойно після вирішення і винесення вироків по всіх трьох точках, засідатиме так званий „міні-суд", який вирішить, чи репутація генерала підірвана і яку суму мусітиме йому „Тайм" заплатити.

У ТАЙВАНІ ЗААРЕШТОВАНО трьох поліціянтів секретної поліції в зв'язку з вбивством 15-го жовтня відомого китайського письменника Генрі Лі в Дейлі Сити, Каліфорнія. Коментуючи цей арешт, речник Державного департаменту в Білому Домі заявив, що участь членів тайванської секретної поліції у вбивстві Генрі Лію — справа поважної ваги. З державних тайванських джерел повідомляють, що принаймні три члени військового розвідчого бюра запідозрені в участі у вбивстві і знаходяться під арештом.

КОЛИШНІЙ ПРЕЗИДЕНТ Ричард Ніксон з дружиною не зможе взяти участи в інавгурації президента Роналда Регена наступного понеділка через те, що Ніксон дістав т.зв. оперезуючий лишай з пухирцями (shingles) і не може виходити з хати.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members: $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Державне самовизначення

Дня 20-го березня 1917 року заснувалася в Києві Українська Центральна Рада, як відгук України на революцію в Росії, яка закінчила її царсько-монархістичний устрій. 10-го червня 1917 року появився Перший Універсал Української Центральної Ради з підкресленням приналежности до Росії, але з вимогою територіяльної автономії. З липня того ж року появляється Другий Універсал з повідомленням про договорення з Тимчасовим урядом у Петербурзі щодо автономії частини заселеної українцями території, але все ще з „Временним Правительством", як казалось у тексті Універсалу, як зверхньою владою. 7-го листопада появився Третій Універсал з проголошенням Української Народної Республіки, проте все ще у федеративному зв'язку з Росією, чи пак іншими народами в Росії. Зате в Четвертому Універсалі з 22-го січня 1918 року сказано вже, що „од нині Українська Народна Республіка стає самостійною, ні від кого незалежною вільною суверенною державою українського народу."Докладно в рік пізніше, 22-го січня 1919 року, відчитано в урочистому церемоніялі на Софійському майдані Акт злуки, який з'єдинив Західню і Східню Україну.

Таким чином протягом 10-ти місяців Українська Центральна Рада перейшла еволюцію від автономізму почерез федералізм до самостійности. Можна мати різні застереження на адресу Української Центральної Ради, але треба вдуматися в тодішні реальні відносини, в тодішню дійсність, в якій знаходилась Україна. В оцінці періоду Української Центральної Ради та взагалі всієї української революції у 1917-21 роках ніколи не слід забувати, що перед Першою світовою війною не було в Україні ні одної народної школи, ні одної газети і що другу половину XIX сторіччя виповнила боротьба українців за назву, за права мови, за право ставити аматорські театральні вистави з етнічною тематикою, за право перекладу на українську мову Святого Письма. Київ був „матір'ю русскіх ґородов", а щоденник „Києвлянін" був трибуною чорносотенства. В оцінці історичного минулого треба виходити не з нинішнього дня, а тих відносин, які панували тоді, коли формувалось те минуле А те минуле України з вибухом революції в Росії було таке, як його своїм віщим духом передбачував і якого лякався Шевченко: „...Та не однаково мені, як Україну злії люди присплять, лукаві, і в огні її окраденую збудять..."

По нинішній день нема однозгідности серед українських істориків і політичних аналітиків щодо причини невдачі нашого визвольного зриву в 1917-21 роках. Є такі визнавці гетьманської ідеології, які переконані, що це демократи з Центральної Ради винуваті у провалі української держави повстанням проти гетьмана Павла Скоропадського. Але є й по стороні визнавців Української Народної Республіки люди, які закидають гетьманцям, що проголошення Гетьманату одночасно з розігнанням німцями 29-го квітня 1918 року Центральної Ради започаткувало упадок визвольних змагань. І ці, суто академічні, суперечки будуть продовжуватися, не змінюючи суті ситуації в Україні. І коли на поняття держави складаються три компоненти — територія, нарід і влада, то будуть продовжуватися суперечки, котрого з тих трьох компонентів не було за нашої визвольної революції. Україну „злії люди окрадену збудили". Окрадену з почуття національно-політичної свідомости, з почуття обов'язку боронити рідну державу, а не проголошувати „невтральність" мільйонів здорових мужчин, які придивлялись „котра візьме". Три військові з'їзди у Києві репрезентували кругло мільйон українських вояків, а під Крути на оборону Києва треба було післати дві сотні Юнацької школи і Студентський курінь. Був вогонь ентузіязму, але це був вогонь солом'яний. Четвертий Універсал проголосив „ні від кого незалежну українську державу". Був її уряд, була територія, але не було готового державно-політично зрілого народу.

Центральна Рада поробила багато важких помилок. Але звідкіля її члени мали навчитися політики?! Центральна Рада творила державу буквально з пустки, і те, що зробила — було чудом. Четвертий Універсал і Акт Злуки — це українське національно-політичне „кредо", це завершення українських політичних стремлінь.

Не стало держави і залишилась соборна неволя. Але залишився заповіт „Од нині...", залишилась традиція боротьби за державу, залишилася віра, що остаточно таки переможе українська правда. Щорічні роковини 22-го Січня пригадують українським людям, що треба проти надії сподіватися і знати та вірувати, що провалиться ворожа імперія. Треба тільки приготовлятися до того нового історичного моменту, до нової історичної шанси. І в основі тієї підготови мусить лежати єдність.

М. Євшанський

НАЦІОНАЛЬНО—ДЕРЖАВНЕ СВЯТО 22 СІЧНЯ

У новітній українській історії, починаючи від злощасного Переяславського договору Хмельницького, або й перед тим, немає либонь більш важливої, величезного всеукраїнського значення і наскрізь для нас позитивної події, як Акт 22-го січня 1918 і 1919 років. Проголошенням в січні 1918 року Самостійности і в січні 1919 року Соборности української Держави, Української Народної Республіки, скінчився довгий період бездержавности і, як перспектива для всіх майбутніх поколінь українців, прийшов непроминальний імператив здійснення і закріплення проголошених Актами 22-го січня постулятів. Акт 22-го січня 1918 року був проголошений українським парляментом, Українською Центральною Радою, в столиці України, в Києві. Акт 22-го січня 1919 року, яким пітверджено і поширено акт попереднього року, був проголошений другим правним українським парляментом, Українським Трудовим Конгресом, теж в Києві, при чому в році 1919 взяли участь в проголошенні цього акту також представники західньоукраїнських земель — Галичини, Буковини і Закарпаття. То не були акти льокального характеру і вони були проголошені незаперечними, правно обраними представниками вільних українських виборців.

Із вищенаведених міркувань Акти 22-го січня 1918 і 1919 років є одиноко законними, зобов'язуючими для всіх громадян України і перевищують собою всі наступні національно-державні Акти льокального чи революційного характеру. Тому національно-державне Свято 22-го січня повинні урочисто відзначати всі вільні українці або, інакше кажучи, всі поселенці українського роду, де б вони не перебували. Треба також бути певними, що ці Акти схороняють у своїх серцях мільйони українських громадян під нелюдським режимом російсько-совєтського імперіялізму, що є нічим іншим, як режимом окупації. Про це свідчать рух українських дисидентів, як і рух революційного підпілля на Україні. І якщо українські дисиденти, виступаючи з явними заявами і вимогами, мусять, зі зрозумілих причин, діяти „у межах совєтських конституцій", а рух революційного підпілля може діяти в умовах безоглядного терору КҐБ тільки в глибокій конспірації, то напевно прийде час, коли загниваюча російсько-совєтська імперія остаточно захитається, що обидва ці рухи виступлять явно і славно в боротьбі за здійснення ідеалів, проголошених Актами 22-го січня, за здійснення вільної, самостійної і соборної української Держави.

Міркуючи про щорічні святкування Актів 22-го січня, мимоволі приходить така думка: чи не забагато в нас різних святкувань й академій, що їх щороку влаштовують українці, які перебувають у вільному світі? Чи цими численними святкуваннями й академіями ми не змучуємо громадян, а особливо молодь, яка починає байдужіти і мало брати участь у святкуваннях? А тим самим ми зменшуємо значення і вартість отих справді загальнонаціональних наших історичних дат. Чи не варто подумати над тим, щоб різні окремі історичні події або спогади про різних вельмизаслужених наших діячів відзначувати в круглі дати, наприклад раз на десять літ, а щорічні святкування обмежити лише найбільш важливими подіями? Обходити щороку, для прикладу, Свято 22-го січня, Шевченківські свята, щороку згадувати про Симона Петлюру і Євгена Коновальця, а все інше обходити раз на десять років? Побоюємося, що така думка викличе пристрасні заперечення в тих чи інших середовищах, бо це не відповідає їхньому окремому наставленню...

Ще одна дуже важлива, першорядної ваги справа мусить бути порушена, коли ми говоримо про непроминальні Акти 22-го січня. Чи ці Акти — це вже тільки історичний спогад, чи актуальна і першої ваги для українців справа? Отже, на наш погляд, треба відповісти без ніяких вагань: це не історичний спогад, а актуальний постулят на сього-

(Закінчення на стор. 4)

Ярослав Курдидик

ЗНОВУ РОЗМОВИ

Відновлені переговори між ЗСА і СССР, або як їх намагається оцінювати міжнародна світова опінія — намагання договоритися до якогось остаточного пуття, мають вже свою окрему традицію та історію. Вони нагадують скоріше стадію, що в ній продовжуватимуться „розмови про розмови," або як наголошує коментатор з „Ді Вельт", ЗСА і СССР говоритимуть про цю саму, але у зовсім протилежному розумінні, цього значення — основної суті і змісту...

Коли прислухуватися до голосів американської преси, то виявляється, що теперішня ситуація нагадує собою період, у якому — хоч і дотеперішня „метелиця на мент притихла, але хмари і надалі не перестають згущуватися". Вищезгадані голоси можна розділити на такі, що в дальшому не перестають говорити про „джентлмен еґрімент" і на тих, які не припинюють ані на хвилину сумніватися в тому, чи, мовляв, у Москві сидять також самі джентлмени, як у Вашінґтоні, бож відомо, що для „джентлменського домовлення" потрібні два рівнорядні партнери? Може найкращою відповіддю на це питання була карикатура, на якій Громико стискає Шулцові руку із злобною усмішкою, але з-під поли в нього вистає і звисає, велика московська сокира...

Нам довелося уже чимало разів вертатися і прочитувати видану Пентаґоном ще в минулому році, може не надто великої своїм об'ємом, але завжди актуальної своїм переконливим змістом книжки, п.н. „Совєтська військова могутність". Ця книжка залишиться постійно пригадкою, щоб, — як сказав секретар Вайнберґер, — „ні на мент не забувати, що ЗСА забрало повних чотири роки для того, щоби їм привернути втрачену стратегічну і звичайну потужність і готовість. Американський народ є впевнений, що наша збройна сила має тепер надійні та ефективні засоби не лише для відстрашування ворога, але теж і своєї самооборони".

Навіть уже під час вступних переговорів у Женеві виявляється, що самим основним „каменем незгоди" буде не тільки редукція нуклеарних арсеналів, але презавзятющий двобій буде вестися між ЗСА і СССР за міжпростірне стратегічне оволодіння, технологічними збройними засобами.

Це, щоправда, звучить, як парадокс, але нуклеарна зброя, що з одного боку грозить загладою світу, з — другого ж її слід уважати, як єдину запоруку миру. На нашу думку, найосновнішою запорукою буде передумова, щоб вдержати незахитану стабільність між мілітарними силовими потенціялами противників. Ця ж потенційність має на меті запевнити, що противник не відважиться ніколи заатакувати першим зі страху перед неминучою відплатою.

Нуклеарні речники ставлять питання: — Хто ж властиво має тепер вирішну перевагу, ЗСА, чи СССР? — За останніх 12 років, каже відомий знавець Совєтського Союзу проф. д-р В. Пайпс. — ЗСА подвоїли, а СССР потроїв свої нуклеарні арсенали. Коли розцінювати на основі нуклеарного меґатонажу, — продовжує Пайпс, — то на знищення кожної людини, яка живе на земському ґльобусі припадає тепер 20-тикратна кількість знищення. Висновок із цього, що коли ми навіть і зредукуємо наші нищівні арсенали на 50 відсотків, то загроза смертности зміниться тільки на половину.

Тепер, коли обидві нуклеарні суперпотуги вирішили відновити переговори про роззброєння, на кін висувується сама основна проблема, як контролювати у першій мірі міжпростірну зброю типу „АСАТ" („Анті сателайт технолоджі"). СССР уже має готову зброю, що може знищувати сателіти. Це система закидування із земної поверхні окремо виготовленого стрільна, яке, вибухаючи, може знищити сателітів, що кружляють у релятивно низькій висоті. Але зате ЗСА мають у повній підготові розроблену систему, яку уважається за неспівмірно кращу. Виявляється теж, що у цій ділянці, ЗСА використовуватимуть не тільки технологію „АСАТ", але що у поборюванні міжконтинентальних ракет вони намагатимуться перехоплювати і знищувати ракети, ще заки вони зможуть скинути свій нищівний заряд. І саме в цій царині, — кажуть знавці, — ЗСА мають рішучу і вельми заавансовану перевагу. Далі береться до уваги — лазерні промені, багатозарядні ракетні сателіти тощо.

Совєтська зброя типу „АСАТ" має змогу знищувати ці сателіти, які кружляють на висоті 1,000 миль. Але є відомості, що на всіх 100 найважливіших американських сателітів, тільки 17 кружляють у цьому засягу. Всі інші кружляють понад цією висотою, а деякі, найновішої побудови, навіть у 23,000 миль, де вони є в геостаціональній орбіті на одному точно призначеному місці. Совєтській ракеті треба 90 хвилин часу щоб вона заманеврувала і попала в ціль. Найбільшим її недоліком є, що вона послуговується радарним веденням, який можна паралізувати окремими електронічними пристроями.

ЗСА в тому самому часі сконструювали і вдосконалили п'ятиметрову двоскладову ракету типу „АСАТ", яку можна вистрілювати із високо-польотного джета типу Ф-15. Джет типу Ф-15 може піднятися на дострільну висоту на протязі 10-ти хвилин і вистрелити ракету до наміченої цілі.

Базуючись на своїх дотогочасних осягах, Департамент техніхного розцінювання повідомив наступне: „Теперішні наші успішні проби повітряної оборони переходять тепер вершинні і вельми сенситивні експерименти і виявили, що ми є у безспірній і діймаючій перевазі над СССР, який добився заледве до закидування ракети типу „АСАТ" тільки зі землі."

Однак, сьогодні, хто б то не був ЗСА, чи СССР — у теперішньому мілітарному понятті, сателіти, це їхні очі. І тільки за їх допомогою обидві сторони мають спроможність розгортати свої плянування, чи пак евентуальні нападні, або оборонні акції. Із цієї залежности і відчувається, чому таке вагоме зосередження уваги всього політичного світу відводиться знову цій розпочатій та відновленій розброєневій конференції у Женеві.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про кінець одного періоду

Хтось колись сказав, що людина як згадує „давні добрі часи", то старіється.

Тому ми не любимо споминів і нерадо до них нав'язуємо так в розмовах, як і в писанні, хоча як досі воно природного процесу старіння ніяк не змінило.

А все ж приходять моменти, в яких таки якась подія, якісь слова нагадують вам минуле і ви рад-нерад не можете відогнатися від тих пакосних споминів, від порівнянь, які хвилюють молодих і від думок, що може таки „колись" було краще?

Цим разом це „колись" не таке аж дуже давнє та не пов'язане як це буває і з батьківщиною, а наші спомини ідуть „до старих, добрих часів" з-перед двадцяти років, коли український „давнтавн" в Ню Йорку виглядав зовсім інакше, як сьогодні.

Яку зовсім іншу атмосферу мав він тоді, хоча на вулицях був такий самий бруд, як сьогодні і так само ці вулиці були нестерпимі своїм холодом узимку і спекою літніх місяців.

Але не зважаючи на усі атмосферичні та побутові перешкоди, там постійно кипіло українське життя — це було місце зустрічей, товариських імпрез, авторських вечорів, палких дискусій, це було місце інтелектуальних переживань, мистецької творчости і молодечих, романтичних переживань, що в не одному випадку закінчилися вінчанням, в одній з наших церков давнтавну.

Пригадуєте ту маленьку, задню кімнату „у Дармохвала", де при тісних столиках ви могли завжди зустрічати когось і з знайомих при каві, де перелітали новинки від одних до других, відбувалися короткі засідання і наради?

А хто і з вас, читачі, пригадує першу залю Літературно-Мистецького Клюбу, де кожного тижня відбувалися мистецькі вечори, відбувалися теж Літературні Ярмарки — читання нових творів наших авторів, глибокі доповіді на мистецькі теми і численні виставки і з добірною інтелектуальною публікою? Побіч цієї залі примістилися дві інші „інституції" нашого українського життя того періоду: крамниця ЕКО і ресторан „Орхідея". У першій ви неодмінно зустрічали двох друзів письменників і гумористів — Миколу Понеділка і Івася Керницького, які були вірними друзями також властительки крамниці — пані Ірени. Скільки там у тих тісних приміщеннях зродилося гуморесок, фейлетонів, дотепів до „Лиса Микити", скільки проведено там сердечних розмов.

„Орхідея" притягала здебільша молодих членів нашої громади. Коли ви шукали за студентами чи старшими пластунами, треба було завжди заглянути до „Орхідеї", де вони просиджували годинами під теплим оком пані Мухи.

По другій стороні вулиці, біля „Веселки" з її гостинним, все присутнім В. Дармохвалом, і Пластового Дому, осередком життя був Народний Дім. В його темній великій залі відбувалися не лише усі забави, балі, вечірки але також високомистецькі постановки нюйоркського театру, що колись діяв під проводом маестра Йосифа Гірняка і його дружини Олімпії. А бара „Лиса Микити" — це ж був цей оспіваний Ікером „політичний перелаз" бе „будувалася" Україна!

Гай, гай, все це на жаль, вже минулося. Крамниця ЕКО стоїть забита, опущена, на місці „Орхідеї" брудні плякати і з неактуальними оголошеннями, у „Веселці" увихаються чужі люди, що говорять чужими мовами, Народний Дім стоїть і з чорними дірами, що виглядають як очі сліпця.

Минулись і в більшості люди, що причинилися до розцвіту нашого життя на тому відтинку українського давнтавну. А нове, інше покоління, приїздить тут прихапцем; залишає авта лише на годину, прихапцем полагоджує справи і знову — в поспіху від'їжджає, майже безслідно зникаючи в своїх вигідних, але далеких домах, в своєму особистому житті.

Один період кипучого активністю життя в Ню Йорку закінчений.

Над цим всім ми передумали, коли стояли в одному з нечисленних місць українського давнтавну, де ще можна зустріти тих, які пам'ятають це минуле. Було це в похоронному заведенні Петра Яреми, коли ми із горсткою таких, як ми, прощали людину нерозривно пов'язану і з цим минулим — власницю крамниці ЕКО.

О—КА

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо зайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріялах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — Редакція.

Іван Олексишин

ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ АРМІЙ І ЇХ СПІЛЬНИЙ ПОХІД НА КИЇВ

V.

На цих переговорах, які розпочались коло 10-ої години вечора а скінчились по опівночі, заключено тимчасову умову такого змісту: „1. Всі військові частини Української Галицької Армії ще тої самої ночі мають залишити Київ, а під час слідуючого дня відступити на демаркаційну лінію Попільця - Сквира, 2. Весь воєнний матеріял Української Галицької Армії, що був захоплений білоґвардійцями, а саме провіянтури І-го й ІІІ-го корпусів та їх ширші штаби звертається УГА назад, але вся добича галичан на большевиках, включно з трьома бронепотягами залишається при білоґвардійцях".

Коли українська армія відступила з Києва, Штаб Головного Отамана старався порозумітися з командою білоґвардійської армії, але ці старання були безуспішні, тому що денікінці думали про „Єдіну Неделіму Росію".

Наслідки київської катастрофи були фатальні. Крім фізичного вичерпання прилучилася ще духова депресія, яка охопила вояків і старшин, підсилювана різними поголосками, ціллю яких було викликати серед вояцтва Української Галицької Армії розклад і кинути зерно незгоди між галичан і придніпрянців. Холодна осінь, вчасні приморозки двотижневий безнастанний дощ зі снігом, погане взуття і одяг, брак білизни до перебрання і примітивних ліків, спричили поширюванні різних недуг, а особливо тифу. В тому часі не тільки шпиталі й школи, але також і цементові долівки магазинів у цукроварнях, а навіть сходи й переходи залізнодорожної стації у Жмеринці були зайняті хворими на тиф і раненими вояками, які лежали разом з померлими побратимами, бо не було кому їх забрати по смерти.

Дня 4-го листопада в Жмеринці відбулися наради обох урядів і відпоручники обох армій, на якій ген. Сальський подав до відома катастрофальне положення обох армій, спричинене недугою тифу, холодом, браком одіння, взуття і ліків. На цій нараді не міг бути ген. Тарнавський, начальний вождь Української Галицької Армії, але він через своїх військових делеґатів вимагав згоди обох українських урядів на переговори з командою білоґвардійської армії, яка була під кермою ген. Денікіна, бо якщо він такої згоди не дістане, то він цю умову мусить заключити на свою власну руку. Ця умова була конечною передишкою для Української Галицької Армії, щоб вояки й старшини могли в тому часі перебути в спокою пошесть плямистого й поворотного тифу, які їх десяткували.

Обидва уряди в основному погодилися на заключення такої умови, але хотіли це відкласти на дещо пізніший час, очікуючи на якусь чужинецьку місію, тому Начальна Команда за згодою ген. Тарнавського заключила з Зяткові, 6-го листопада 1919 року, договір з командою білоґвардійської армії. На основі того договору Українська Галицька Армія увійшла в склад Юга Росії, зберігаючи у внутрішніх справах автономію і застерігаючи собі, що вона не може бути вжита проти придніпрянської Дійової Армії.

За заключення цього договору Диктатор Петрушевич наказав: 1. Усунути з Начальної Команди ген. Тарнавського Мирона й полк. Альфреда Шаманека, а на їх місце назначив ген. Осипа Микитку, начальним вождем, а ген. Ґустава Ціріца шефом штабу Української Галицької Армії, 2. Заключений в Зяткові договір уневажнено, не зриваючи формально дальших переговорів з командою білоґвардійської армії, 3. Видано наказ арештувати ген. Тарнавського й полк. Шаманека та розпочати проти них судово-карне поступовання під закидом державної зради. Наказ арештовання обох цих старшин, підписаний Головним Отаманом Симоном Петлюрою і Диктатором Петрушевичем передано новій Начальній Команді до негайного виконання. Воєнний суд над ген. Тарнавським і полк. Шаманеком відбувся в днях 11 до 13-го листопада, який по докладному прослідженні справи, звільнив одноголосно обох підсудних від вини й кари. Обох старшин реґабілітовано — полк. Шаманека вже три дні по закінченні процесу назначено комендантом І-го галицького корпусу, а ген. Тарнавський, після захворіння на тиф ген Микитки, був знову назначений комендантом Української Галицької Армії, аж до видужання ген. Микитки.

З погіршенням воєнного положення нова Начальна Команда, вже за згодою Диктатора Петрушевича, була змушена 17-го лютого 1920 року відновити Зятківський договір з командою білоґвардійської армії, на підставі якого військові частини Української Галицької Армії, мали зосередитись в околицях Козятина, Погребища й Вінниці. В тому часі большевики почали наступ й білоґвардійське (денікінське) військо потерпіло поразку в околиці Києва, тому почався відступ не тільки денікінців, але також військових частин Української Галицької Армії в напрямі на Одесу, серед лютих морозів і сніговій разом з легше хворими й виздоровцями на возах, з яких багато померло по дорозі.

Тому, що тисячі вояків і старшин, тяжко хворих, переважно на поворотний і плямистий тиф, які лежали в лічницях, школах, на цементових долівках і причах в маґазинах цукроварень у Вінниці, Гнівані, Браїлові, Немирові, а навіть на коридорах і сходах залізничої стації у Жмеринці, Начальна Команда Української Галицької Армії перед своїм відходом разом з військовими частинами вояків, які ще трималися на своїх ногах, вирушаючи в напрямі на Одесу, видала в дні 24-го грудня 1919 року приказ, залишити всіх хворих вояків і старшин на місцях під командою отамана Никифора Гірняка, якого залишено у Вінниці.

(Продовження буде)

ЗВЕРНЕННЯ

УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ІЄРАРХІЇ В ЗСА В СПРАВІ ПРАВ НА ЖИТТЯ ЛЮДИНИ

Організація Об'єднаних Націй проголосила рік 1985-ий „Роком Молоді". У всіх закликах, у цій справі, звертається особливу увагу на потреби молоді та її місце у зорганізованому суспільстві. Зокрема підкреслюється ролю молоді в усіх сьогоднішніх мирних заходах. Святіший Отець, пишучи про ролю молоді в творенні і закріпленні миру в світі, вибрав клич: „Мир і молодь прямують разом вперед" і це зовсім влучно, бо молодь — це будучність Церкви і нації - держави. Вона мусить бути добре обізнана з усіми потребами сьогоднішнього суспільства, а зокрема повинна бути добре обзнайомлена з правами людини, повинна ними дорожити і, в міру потреби, їх боронити. Вівторок 22-го січня є призначений на те, щоб звернути пильну увагу суспільства на потоптання тих засадничих прав, а зокрема на небезпеку загрози права на життя людини.

Сьогодні законодавці, на жаль, зовсім не звертають уваги на це засадниче право людини — жити. Ухваленими і ратифікованими урядами закони дозволяють на самовільне вбивство ненародженої людської істоти, аборти. Навіть Верховний Суд нашої демократичної держави, рішенням із дня 22-го січня, 1972 року дозволив на аборти ненароджених дітей тим самим заперечив їм право на життя. З кожним роком зростає потреба, щоб люди, які дорожать людським життям, успішно протестували проти такої сваволі ліберального суспільства, та станули в обороні тих, безборонних членів нашого суспільства, життя яких може бути законно знищене прямою сваволею.

Ми, українці, глядимо на змагання за право на життя також із дещо ширшого аспекту, маючи на увазі цілий світ, особливо наших дорогих братів в Україні та на засланнях. Їм ввесь час заперечуються права людини не лише в політичній ділянці, але і в такій загально прийнятій, цивілізованим і культурним світом, ділянці як віра в Бога-Творця. Їм забороняється виховувати дітей їхніх за їхньою совістю, так як диктує їм священний батьківський обов'язок. Забороняється їм вдержувати листовний контакт із рідними у вільному світі, а нескорених тому нелюдському законові жорстоко карається. Зокрема забороняється їм приналежність до Української Католицької Церкви. Непослушних тій забороні виселюється на довгореченцеві заслання в Сибір.

Кілько то наших братів і сестер згинуло з рук комуністичних насильників? Кілько то карається в невільничих таборах праці? Кілько то жде на реченець скорочення їхнього життя дорогою незаконної екзекуції? Скільки то їх проживає в жахливих умовинах таборів невільничої праці, життя яких цілком певно закінчиться жахливою і передчасної смертю? Скільки то із них складе їхнє життя, обороняючи це дане Богом право людині, жити свобідно і гідно як сотворена Богом істота на Його святий образ і подобу?

Ми, призначені Богом, ваші Владики, закликаємо отсим усіх наших душпастирів, поінформувати вас, дорогі братті і сестри про завдання і працю та напрямні того всеамериканського руху під назвою „Право на життя" та закликаємо вас спільно із нами, вашими Владиками, докласти усіх зусиль, щоб зберегти перед знищенням життя кожної людини.

Мистецьке оформлення
ЛЮБОСЛАВА ГУЦАЛЮКА
У книжці 16 новель.
Ціна: $12.00. Пересилка $1.00.
Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 6% стейтового податку
Замовляти:
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

Любов Коленська – Дзеркала

ЛЮБОВ КОЛЕНСЬКА
ДЗЕРКАЛА
НОВЕЛІ

УВАГА! УВАГА!

ТОРОНТО й ОКОЛИЦЯ

в суботу, 9-го березня 1985 р., о год. 3:00 по пол.
в залі парафії Пресв. Євхаристії
в Торонто, Канада
при 515 Broadview Avenue
відбудуться

РІЧНІ ЗБОРИ
ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ ВІДДІЛІВ УНС
ТОРОНТОНСЬКОЇ ОКРУГИ

з таким порядком нарад.

1. Відкриття і вибір Президії
2. Відчитання протоколу з останніх Загальних Зборів
3. Звіти Управи і Контрольної Комісії
4. Дискусія над звітами
5. Уділення абсолюторії уступаючій Управі
6. Вибір нової Управи і Контрольної Комісії
7. Доповіді представників Екзекутиви УНСоюзу
8. Запити до представників УНСоюзу
9. Затвердження пляну праці на 1985 рік
10. Внески і запити

До участи в Зборах запрошені і зобов'язані секретарі Відділів, члени Окружної Управи Торонтонської Округи та конвенційні делегати

У Зборах візьмуть участь

д-р Іван О. Флис, головний предсідник УНС
сен. Павло Юзик, головний директор для Канади
Василь Дідюк, головний радний УНС

За ОКРУЖНУ УПРАВУ
Василь Шарван, голова
Іван Шлапак, секретар   Гаврило Миськів, касир

Діти Школи св. Івана Хрестителя в Нюарку колядують

(Дора Рак)—При звуках української коляди відбулася церемонія засвідчення стейтової ялинки в бюрі губернатора в Трентоні, саме в день українського св. Миколая, 19 грудня 1984.

Цьогорічна імпреза, шоста з черги, особлива тим, що вона мала вперше етнічний характер за спільним проєктом стейтової ради для мистецтва, бюра для етнічних справ та етнічної губернаторської ради. Проєкт запляновано на п'ять літ, щоб дати змогу різним етнічним групам прикрасити ялинку у своєму традиційним стилі.

Високу під саму стелю смереку прибрано орнаментами східньоевропейських і балтійських народів. Українські прикраси, за новою традицією, у формі білих куль з народними мотивами зладили діти української школи св. Івана Хрестителя в Нюарку та членки відділі СУА, 11-ий і 19-ий в Трентоні, а інші етнічні групи дали також орнаменти, взоровані на давніх традиціях. Одначе, ця мішанина прикрас не дуже то естечна і ніяк не надавала ялинці виразного етнічного характеру. Ліпший перегляд дають покази ялинок окремих національностей, часто получені з різдвяними етнічними програмами, що й практикується у різних музеях у стейті Ню Джерзі, наприклад, цього року в Монмавт Музеї в Линкрофті, (без української участи); в музеї в Моріставні і ін., та в різдвянім культурно-спадщиннім показі в Баррон Артс Сентер в Вудбриджі заходами сестрицтва при православній катедрі св. Димитрія в Картереті.

Церемонію в стейтовім будинку відкрив губернатор Томас Кейн в присутності стейтових достойників, членів етнічної ради та етнічних груп, а святочну програму започаткував інвокацією о. Іван Наконечний, парох церкви св. Вознесіння в Мейплвулі.

Довкруги ялинки сидів гурт маленьких дітей у віці від двох до п'яти літ із дитячих денних осередків в Кемдені, Кемберленді та з Кейп Мей, котрим традиційний американський Миколай роздавав подарунки, а губерантор вітав їх.

Запрошений до участи дитячий хор із школи св. Івана Христителя з Нюарку, підсилений українськими учасниками почав концертову програму українською колядою „Бог Предвічний". Добре підготований хор із десяти дівчаток у народних строях і в вишивках заспівав американську коляду, потім німецьку „Тиха ніч" в англійському перекладі і ще одну українську, а на закінчення традиційне американське різдвяне повіншування для губернатора. Ефективний виступ українських дітей підніс святочний настрій, а їм приніс заслужене признання і довгі оплески.

Губернатор Кейн спеціяльно погратулював українській групі за активну співпрацю у цьому стейтовому проєкті, а молодим хористкам—за гарні коляди, вітаючись з кожною з них і в їх гурті сів до спільної фотографії. Цей шкільний хор провадить учителька Анна Ґут, яка, на жаль, не могла з ним бути (бо якраз зломала ногу), тож в Трентоні заступила її інша вчителька Люба Батька.

Губернатор стейту Ню Джерзі Томас Кейн серед української молоді після програми засвічення етнічної ялинки 19 грудня 1984 року. Зліва: о. Іван Наконечний, Евгенія Кейбіда, директорка школи Сестра Юдита, десять дівчаток із школи св. Івана Хрестителя в Нюарку, учителька Люба Батька; сидять молоді членки СУА і СУМ з дітьми.

(Світлила—Дора Рак)

Багато праці для запляновання і підготови української участи, що так причинилася до закріплення доброго імени української громади в стейті Ню Джерзі, вклав, у першу чергу, ініціятор проєкту Андрій Кейбіда з Мейплвуду, член етнічної ради; також директорка школи сестра Юдита і учительки, що підтримали добрий почин, та, безперечно, діти, які робили прикраси і здисципліновано поїхали до Трентону. Треба підкреслити прихильне ставлення пароха церкви св. Івана о. Михайла Кучмяка, заслуженого опікуна школи і визначного члена нюаркської громади. В Трентоні працею керувала Ярослава Лабка, досвідчена громадська діячка, голова 11-го Відділу Союзу Українок Америки, а молоде жіноцтво із 19-го Відділу СУА і СУМ своєю участю у церемонії причинилося до успіхів українців.

Секретар стейту Джейн Бирджіо в гурті українських дівчаток із школи св. Івана Хрестителя після програми в бюрі губерантора стейту Ню Джерзі Томаса Кейна.

Перебіг програми рекордували дві телевізійні станції („Ню Джерзі Нюз" і канал 6, Філадельфія) та репортери із „Трентоніян" і „Трентон Таймс", де й були дописи про цю імпрезу. В кількох льокальних газетах появилися статті, заповідаючи церемонію засвічення ялинки (на жаль, чи на сміх, наслідком дефекту в інсталяції лише долішні світла ясніли). Довший допис появився в газетці „Ню Джерзі Сін" з 14-го грудня 1984 року після розмови і відвідин кореспондентки в домі родини Кейбідів із знімком їх внуків коло ялинки.

Після програми українські учасники були запрошені до бюра етнічних справ на перекуску, де їх привітав директор бюра Т. Роберт Зуковські і Юган Саймонсон, координатор етнічних почнів.

Успішний виступ шкільного хору, що, безперечно, був атракцією трентонської програми, попередила довша підготова і проби під диригентурою учительки Анни Ґут, а також два попередні виступи повного хору. З нагоди різдвяної вечері, влаштованої в парохії св. Івана Хрестителя в Нюарку заходом товариства Апостольство Молитви 9-го грудня 1984 року, шкільний хор дав концерт колядок і різдвяних спільних рецитацій та повторив програму для цілої школи 18-го грудня.

Програма включала вибір українських коляд, кілька американських в українському перекладі та чудову французьку колядку „Cantique de Noel" (в оригіналі) з сольо Христини Рак-Бравн, учениці сьомої кляси, у фортепіяновому супроводі Міріям Худьо. За цю новину належить окреме признання пані Ґут, бож французька мова увійшла як предмет в програму навчання щойно на шкільний 1984-1985 рік.

Взірцево ведена школа св. Івана Хрестителя в Нюарку, під зарядом Сестер Василіянок та під опікою парохії, завдяки невтомній праці учительок зберігає українських дітей перед передчасною асиміляцією, виховуючи їх в атмосфері рідного обряду, культури і традицій. Не лише клясовою методою, але й при допомозі відповідних програм, концертів, представлень діти засвоюють українську мову.

Краса української пісні чи чар української казки западають глибоко в душу дитини, лишаючись у пам'яті на ціле життя, навіть якщо пізніше в житті віддаляться від українського середовища, чи підпадуть під вплив

(Закінчення на стор. 4)

Інженери...

(Закінчення зі стор. 1)

інж. Максим Маслей, Ірена Малащук, Кость Брикович, редакційна колегія: інж. Юліян Глинський, як головний редактор, інж. Зенон Кохановський, заступник; члени: Ю. Курис, Я. Соколик, Н. Чорний, К. Брикович; представник до Комітету Українців Канади, Відділ Торонто, інж. Я. Соколик, який є тепер головою Відділу КУК Торонто.

ВІДДІЛ УККА і ОРГАНІЗАЦІЇ МІСТА ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж.
запрошують на відзначення

ДЕРЖАВНОСТИ і СОБОРНОСТИ УКРАЇНИ

в НЕДІЛЮ, 27-го СІЧНЯ 1985 року, о год. 3-ій по полудні
у великій залі УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
при 92-96 Фліт вул. в Джерзі Сіті, Н. Дж.

Ділимося сумною вісткою з членами НТШ й Українським Громадянством, що у Бостоні, 15-го січня 1985 р., на 83-му році життя помер

бл. п.
Д-р МИКОЛА АНДРУСЯК

дійсний член Історично-Філософічної Секції НТШ, довголітній працівник Бібліотеки Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові, відомий український історик, автор історичних праць і проф. УВУ.

Дружині, донькам, синові та ближчій Родині складаємо глибоке співчуття.

УПРАВА НТШ
і Історично-Філософічна Секція

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що в середу, 16-го січня 1985 р. відійшла у Вічність у Філядельфії, Па. після важкої недуги наша Найдорожча Дружина, Мама і Бабуня

бл. п.
МАРІЯ ТАТАРСЬКА з дому КІЧОРОВСЬКА

народжена 20-го листопада 1908 р. в Дрогобичі, Україна

ПОХОРОН — в суботу, 19-го січня 1985 р., о год. 9:30 рано з української католицької церкви Царя Христа у Філядельфії, Па., а опісля на цвинтар Пресв. Марії у Факс Чейсі.

В глибокому смутку:

ОЛЕКСАНДЕР — чоловік
КАЛИНА КОЗАК — донька з чоловіком ЯРОСЛАВОМ
ТАРАС КОЗАК — внук
НЕОНІЛЯ МАТЕЛЯ — сестра в Польщі
СТЕФАНІЯ ЛУЦЬКА — сестра в Україні
Ближча і дальша Родина в Америці, Канаді і Україні.

Помолімось за наших друзів.

ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ

За спокій і вічну радість душ померлих Членів Фонду Катедр Українознавства

Впреп. о. декан Петро Ствірко відслужить ЗАУПОКІЙНУ СВЯТУ ЛІТУРГІЮ, в п'ятницю, 25-го січня 1985 року, о год. 9-ій ранку, в УКЦеркві Царя Христа і в Бостоні, МА, за Блаженної Пам'яті:

о. Ярослава і Любов Княгиницьку
Д-ра Петра Конюха
Володимира Мриглоцького
Осипа Новицького
Гаврила і Анастазію Панчук
Юлію Побігушку
Д-ра Адольфа і Ольгу Слиж
Степана Чайковського
Степана Чорняка

Всіх Вп. Членів ФКУ просимо про молитви за померших наших друзів. Помоліться в часі відправи Заупокійної богослужби, щоб поєднатись з нами в поході молитов до Всешнього за тих, що творили добро.

Вічна Пам'ять Померлим Членам ФКУ!
Головна Екзекутива
Фонду Катедр Українознавства (ФКУ)

В ПЕРШУ СУМНУ РІЧНИЦЮ СМЕРТТИ
Дорогого Кузина і Вуйка

бл. п. МИХАЙЛА ДИКУНА

СЛУЖБИ БОЖІ

відправляться
у ВІВТОРОК, 29 січня 1985 р. в церквах
СВ. ЙОСИФА в Чикаго, Ілл.
і СВ. ЙОСАФАТА в Ню Брітейн, Конн.
ЯРОСЛАВ ГОЙСАК з дружиною, синами і родиною

В ПЕРШУ
РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
моєї Дружини

бл. п. АННИ СНІГУР

буде відправлена

ПОМИНАЛЬНА СЛУЖБА БОЖА

в СУБОТУ, 26-го січня 1985 р., о 9-ій год. рано
в церкві Непорочного Зачаття в Гілсайд, Н. Дж., ЗСА.
як також в НЕДІЛЮ, 27-го січня, год. 9-та рано в церкві св. Юрія Побідоносця, в Едмонтоні, Альберта, Канада.

Запрошує Рідних, Друзів і Знайомих до участи в молитвах за упокій Її душі. Тіло бл. п. Анни буде перевезене до Едмонтону, Альберта, Канада, де буде похована на українському цвинтарі св. Михаїла.

Нехай Канадська Земля буде їй пером!

муж — ВОЛОДИМИР

У ПЕРШУ БЕЗМЕЖНО
БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ
смерти нашого ніколи
Невіджалуваного і ніколи
Незабутнього Чоловіка
Батька і Дідуся

бл. п. АНТОНА ТКАЧА

в НЕДІЛЮ, 20-го СІЧНЯ 1985 р.
у православній церкві св. Покрови, у Філядельфії, Па.
о 12-ій годині дня

ПАНАХИДА

Ой, як тяжко у світі жити
У далекій чужій стороні.
Сиротою залишив дружину і родину
І ліг спати у вільній американській землі.
А тепер все для тебе минуло
До родини в день світлий не йдеш.
Твоє серце з тобою заснуло
Вже ти з нами не ходиш тепер.
Залишив ти нас у безмовному жалю
І ми плачемо всі за тобою
І тих сліз не висушить сонце
І не в силі і вітер сушить.
У дружини, дітей і унуків.
Зранене серце від жалю за тобою болить.

В глибокому смутку:

дружина — АННА з дітьми і унуками

У глибокому смутку ділимося болючою вісткою з Приятелями і Знайомими, що у вівторок, 15-го січня 1985 року відійшов у Вічність на 77-му році життя наш Найдорожчий і Незабутній Муж, Батько і Дід

бл. п.
ПАНАС ПАНАСЮК

Панахида у четвер, 17-го січня 1985 р., о год. 6:30 веч. в похоронному домі Peter S. Murianka 5316-18 Rising Sun Ave., Philadelphia, Pa.

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА о год. 9-ій рано в п'ятницю, 18-го січня 1985 р. в українській православній церкві св. Покрови при 12-ій вул. і Oaklane у Філядельфії, Па. Після того похорон на українському православному цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:

дружина — ВАЛЕНТИНА
дочки — ОКСАНА
ЛЕСЯ з чоловіком ГІЛІАРДОМ
і донею ОКСАНОЮ
дальша родина в Україні.

Замість квітів пожертви можна висилати на Bibliotheque S. Petlura, 6 rue de Palestine 75019, Paris, France.

Діти...

(Закінгення зі стор. 3)

чужих культур. Тож зберігання і плекання української мови повинно стати змістом новорічної резолюції 1985 року, і то не лише в школах, але й серед усієї української громади.

До вивчення української мови причинюються також представлення, а особливо інсценізація байок-казок, що фантастикою подій розбуджують уяву дітей, розвивають естетичні почування, впоюють етично-моральні засади, а головне заставляють їх вивчати українське слово і свобідно ним володіти на сцені. Давніми роками при більшій кількості дітей в школах і більшій увазі батьків, дитячі представлення відбувалися періодично. Тепер вони зникають із виховної системи, бо й знавців і режисерів українських казок щораз менше.

Але недавно заходом кружка матерів при школі св. Івана Хрестителя в Нюарку відновлено цей почин і поставлено казку „Царівна Жаба" під керівництвом Таїсси Богданської (21 жовтня 1984). Вона оформила казку у три дії із музичними вставками, додаючи ще й пісню „жабенят", сполучивши її із ручними вправами, до слів Іванни Савицької під музику Миколи Фоменка.

Тридцять шкільних і передшкільних дітей брали участь у представленні. Події на сцені впроваджувала і пояснювала (збоку) в ролі ведучої Христина Рак-Бравн правильною українською мовою, а на фортепіяні грали і до пісень акомпаньювали Зеня і Адріяна Гельбіг та Таня Мандзій. Після представлення відбулася ще забава-маскарад з участю біля 150 дітей. Радість для дітей була велика, а значний дохід із імпрези передав кружок матерів на потреби школи. На запрошення 18-го Відділу СУА в Пассейку повторено це представлення для дітей цієї громади.

Режисер представлення Т. Богданська, піяністка і учителька музики в Нюарку колишній президент Українського Музичного Інституту в Америці, залюбки організувала в цій школі вистави від 1954 до 1974 року, маючи значний репертуар казок, котрі інсценізувала, доповнюючи піснями укладу І. Савицької та своїм музичним талантом.

При тій нагоді варто звернути увагу українських байкарів, фолкльористів та прихильників дитячої літератури на загальне відновлення заінтересування байками (казками) в наукових колах. В Німеччині вийшла багатотомна енциклопедія байок (Marchen Enzyklopädie, Editor Rainer Wehse, University of Gottingen) та ряд наукових публікацій професорів, провідних учених не лише в Европі, але й у світі в ділянці дослідів над казками (Heinz Rolleke, Rudolph Schenda, Kurt Ranke, Lutz Röhrich, etc.).

В ЗСА відбуваються на цю тему конференції і симпозіуми з участю науковців, що студіюють і аналізують казки та їх універсальність із різних аспектів (фолкльору, психології, антропології, соціології, історії, фемінізму і т. п.), а в проєкті є більший науковий збірник статтей американських і чужинних авторів п. н. „Fairy Tales and Society: Illusion, Allusion and Paradigm").

Український фолклор багатий народними казками з універсальною або чисто українською тематикою, а й літературних казок, часто в поетичній формі, мистецько ілюстрованих, появилося досить на еміґрації і в Україні із сучасною тематикою. Все ж, щоб впровадити українські казки в сучасні світові студії (та й запобігти, щоб їх не включено в чужі збірки), потрібно було б видати збірку українських казок в чужинецькій мові (англійській або німецькій, або й обох), в науковому методологічному опрацьованні з відповідною анотацією, бібліографією та списком українських байкарів і фолкльористів, від Леоніда Глібова почавши). Завдання, велике і не легке, чекає уваги українських наукових установ та науковців. А покищо, можна б використати чужинецькі видавничі проєкти в тій ділянці, офіруючи українські статті до запланованих збірників.

(Проект, підтриманий університетом в Принстоні і Ню Йорку—Стоні Брук—подання на ґрент є перед Н. Дж. Комітетом гуманістики).

Національно —

(Закінгення зі стор. 2)

днішній час. Бо, як уже сказано вище, боротьба за ідеали 22-го січня ще не скінчена, вона продовжується і буде продовжуватися аж до її переможного завершення. Якби ми почали трактувати Акти 22-го січня як історичний спогад, то цим ми нанесли б страшний удар для нашої національно-державної справи. Ми тоді б самі зреклися того, що має бути нашим першорядним обов'язком: далі боротися, як можемо, за нашу самостійну державність і підтримувати таку ж боротьбу у різних формах українського народу в Україні. Про актуальність ідеалів 22-го січня ми мусимо говорити і напоплягати перед чужинцями в різних державах західнього світу і на міжнародному форумі, мусимо пропаґувати це ставлення серед нашої молоді і заступати такий погляд перед нашими земляками, що перебувають у підневільних умовах на нашій батьківщині, щоб підбадьорювати їх і давати їм наснагу у їх боротьбі і спротиву ворожого окупанта.

І ще одну річ хочемо порушити в цих міркуваннях про Свято 22-го січня. Як відомо, у західньому світі існує і діє от уже 65 років Державний Центр чи то пак Уряд Української Народної Республіки в екзилі. Ми знаємо, що ДЦ УНР в екзилі не підтримує загал українського громадянства в діяспорі. Не так сама установа, як деякі її політичні потягнення, а може також особи, які стоять на чолі цієї установи, викликають критику, а то й повне заперечення з боку тих чи інших громадян чи цілих середовищ. Але не на цю тему маю намір говорити. Бож ідеться тут насамперед про те, що добре чи недобре діють окремі особи, велику чи меншу діяльність проявляє ДЦ УНР в екзилі, але саме його існування — і то протягом 65-ти років, від останніх боїв Армії УНРеспубліки на українській території в листопаді 1920 року — отже, саме існування екзильного Уряду УНР засвідчує і перед чужинцями, і перед українцями на підневільній батьківщині, і перед нашою молоддю в діяспорі, що Акти 22-го січня–це не історичний спогад, а цілковито актуальна справа, яка сьогодні чи завтра може вийти назверх найважливіших питань і у внутрішньому житті Совєтського Союзу, і на міжнародному форумі. І тому замовчування існування і дії екзильного ДЦ УНР чи екзильного Уряду УНРеспубліки, який виводить себе з Української Центральної Ради, з Трудового Конґресу і Директорії УНР, замовчування, що часто трапляється на академіях при святкуваннях Свята 22-го січня, є щонайменше незрозуміле, а на погляд автора цих міркувань, також шкідливе для загальної національно-державної нашої справи.

Д-р МИХАЙЛО ДАНИЛЮК

НА МЕДИЧНІ ТЕМИ

Лікарський довідник

Книжка у твердій темно-зеленій обгортці із золотими буквами роботи мистця МИХ. МИХАЛЕВИЧА. 336 сторінок.
Ціна 11.00 дол. з пересилкою.

SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302
Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 6% стейтового податку.

А. Гнатишин в Дітройті

Тема — славне Барбареум і сучасна музика стала актуальною з приїздом композитора з Відня, що від довгих років вкладав свій талант у цій твердині українства поза межами рідних земель. Андрій Гнатишин — сьогодні вже широко відомий музик-композитор, диригент, автор багатьох творів хорового мистецтва, церковного і світського. Найбільше вславився компонуванням Служби Божої в декількох варіянтах. Свої музичні студії почав він ще у Львові, у прекрасному середовищі музик, що гуртувалися в Музичному Інституті ім. Миколи Лисенка, де володіла чиста, творча атмосфера, яка дала йому всі можливості й поштовх стати фахівцем свого діла. Накреслила йому шлях глибоковдумливого композитора. Хоч українське музичне мистецтво можна сміло поставити нарівні з европейським та світовим досягненням, то все ж ще одна постать знайшла собі відповідне місце для того, щоб додати дещо нового або сказати ще краще, ніж було сказано великими майстрами на цьому полі перед ним. Продовжав свої студії у Відні, славному із великих імен, де і залишився. І там почав збагачувати релігійною тематикою хор при славній церкві св. Варвари у Відні, яка не раз в історії, почавши ще від половини XУIII століття, була амбасадором українства на тих теренах, де долею чи недолею довелось жити нашим виселенцям. До 1773 року ця інституція була власністю латинників під назвою „Церква при Академії для орієнту". Від того часу за рішенням цісарського престолу австрійської монархії вона стала українською під назвою Барбареум. Там був приналежний в той час і манастир та студії теологічні для студентів, в тому числі й для українців. А що українців було найбільше, ця інституція почала ставати поволі українською. Щойно десять років пізніше, бо вже 1784 ця церква стала парафією для українського Відня і його околиць, а саму Духовну Академію-Богословію перенесено до Львова. Парафія декретом цісарським обслуговувала дуже великі територіяльні простори в Чехії, яку тоді звали Богемія, Моравії, Каринтії. А розпорядком митрополичого ординаріяту з 24-го липня 1916 року став парафіяльний уряд у Відні деканальним і мав вірних 8,000 осіб. Ця церква є свідком багатьох історичних подій, за два століття перепліталися тут великі досягнення на міжнародному форумі з трагічними датами. Тут в 1814 році слухав побожне українське Богослуження пруський король. Еспанський князь Карло Людвик відвідував цю церкву кожного дня в часі свого перебування у Відні. Його полонив український милозвучний хоровий спів, якого не було в інших церквах. Композиції Бортнянського привіз із собою граф Андрій Розумовський, син гетьмана Кирила Розумовського. Він сам був добрим скрипалем, меценатом мистецтва. Багато років він був у Відні російським дипломатом-послом в. роках 1814-1815 — керівником делегації на Віденський конґрес. Приятелював із великими майстрами музики. Протектор і приятель Бетговена, Моцарта та інших. Процвітало тут музичне життя. Славна віденська школа музик завершила в тих роках реформу інструментального стилю. Моцарт і Клеменс внесли дещо з італійської музики, а вже Севастіян Бах, Людвик Бетговен, Гендель, а ще пізніше Йоган Брамс, Ваґнер, Ліст, і народну пісню додали, як також і Франц Гайдн, Брюкнер і Франц Шуберт. З оперeток знані були І. Штравс, молодший, Легар та іші. Вальси додав І. Штравс, старший, та інші. Учащав до цієї церкви також і нащадок австрійської лінії Розумовських, Каміль Розумовський. Він вже народився 1852 року. Існувала вулиця, названа його іменем. Є здогади думати, що згадані всі музики слухали напівів Бортнянського в тій церкві. Немає тут місця назвати понад два десятки імен заслужених працівників, священиків і парохів та і студентів теологів, які причинилися дуже в тому, що Барбареум залишився в українських руках і служив українській справі. Вони оборонили його від ворожих сил і звели за те чималі бої за чистоту його українського посланництва. Тут теж і чужинці пізнавали вперше, що існує українська мова. Історія твердить, що таким був Копітар, який вперше запізнався з українською мовою саме у Барбареум. А їх можна навести велике число.

Барбареум причинився багато до швидшого національного відродження України. Його можна назвати бастіоном українства, хоч тут і часто перехрещувалися різні ворожі впливи. Було настирливе намагання латинників відібрати його від нас. Але цілий ряд відомих оборонців не піддався і Барбареум залишився законно твердинею українства. Між тими двома десятками імен за два століття були і такі, які й сьогодні можуть відповісти дефініції новітнього патріотизму і бути прикладом теперішній свідомій верстві ієрархів Української Церкви. Тут ще треба додати, що відбувалися свячення єпископів. Бували тут члени цісарської родини і володарі чужих держав. Ця церква була свідком багатьох подій і в цьому столітті. Тут присягали вояки і старшини Українських Січових Стрільців перед відходом на фронти, що боролися за Україну. Сюди приходив на Богослуження і президент уряду Західньо-Української Народної Республіки д-р Євген Петрушевич. Тут знаходили свій молитовний захист вихідці з українських земель. Тут молився в останніх роках свого життя побожний основоположник українського Пласту д-р проф. Олександер Тисовський. Тут в цій церкві, дозріли та знайшли свій новий вислів творчі задуми молодого ще тоді адепта музики Андрія Гнатишина. Тут він створив чи не найкращі свої композиції, досягнув ступінь професора музики в австрійському університеті, за що одержав різні відзначення. За свої композиції в релігійній творчості одержав також признання від двох останніх ієрархів папського престолу у Ватикані. Плянуючи подорож по Америці, він порозумівся з любителем хорового мистецтва Ярославом Дужим і головою Українського Культурного Центру у місті Воррен, що в сусідстві метрополітального Дітройту, погодився на його запрошення вступити також і до Дітройту та поділитися своїми враженнями про віденське життя, а зокрема згадати про українську святиню, історичну церкву святої Великомучениці Варвари. Сказати дещо про її мистецькі, бароккові вартості, про свої творчі задуми та про особисте життя українського Відня.

Любителі музики, хорового мистецтва, представники різних організацій заповнили велику залю Українського Культурного Центру і вислухали перелік творчих надбань гостя, що зробив у 25-ох хвилинах проф. Кирило Цепенда. Щоб тільки назвати заголовки творів, компонованих Гнатишином, треба було доповідачеві для цього 25 хвилин. Але присутні з великою увагою вислухали і вони відчували гордість, якою дорогого гостя вони прийшли привітати. Студентка Ліда Кучер продеклямувала „Оду до пісні" Романа Купчинського. Для цієї небуденної оказії зорганізовано на швидку руку хор із декількох з'єднань хорових ансамблів, який тостмайстер Микола Кавка назвав „українським", щоб нікому не було кривди. Цей хор заспівав під дириґентурою Кирила Цепенди декілька пісень, скомпонованих А. Гнатишином. Між іншим, дітройтський хор обрав своїм почесним членом гостя з Відня. Меццо-сопрано відома співачка Христина Липецька з великим почуттям віддала „Жита", а з нею у сольових партіях виступав Володимир Кучер. Акомпаньямент — Марія Лончина-Лісовська. Найбільш імпозантним виступом був ансамбль Юних Бандуристів, гордість Дітройту, під мистецьким керівництвом Михайла Сердюка з двома піснями. Історична традиційна бандура в руках молоденьких бандуристок і бандуристів залишила миле враження не тільки у публіки, але і у композитора, який не міг прикрити свого до глибини душі зворушення. При кінці підійшов на сцену і стискав руки, обіймав вихованців і дякував, що не пожаліли часу і труду привітати його в Дітройті. Крім того, було прочитано гарячі привіти від знатних осіб та від деяких організацій, що наспіли до Комітету, який улаштовував цю небуденну зустріч з композитором. Привітання прочитала письменниця Мирослава Ласовська-Крук.

Перед святковою вечерею незвичайно глибоко-філософську молитву провів отець ігумен, парох церкви Непорочного Зачаття в Гемтремку Бернард Панчук. Ярослав Дужий подякував від імені Комітету достойному гостеві за прибуття, і гостеві з Нюарку Добошеві, який його привіз, а також усім виконавцям мистецької програми та присутнім, що заповнили залю. Після того всі підходили до композитора і просили його автограф на прекрасній програмі, обкладинку якої прикрасив мистець Михайло Дмитренко.

Михайло Бажанський

СОТНІ АМЕРИКАНСЬКИХ туристів відкликали свої вакації на Джамайку з огляду на протиурядові розрухи і демонстрації в Кінґстоні. Як відомо, Джамайка від довших років була вигідним причинником і дешевим місцем для американців провести зимові вакації.

ФЕДЕРАЛЬНІ ВЛАСТІ зарядили забрати з ужитку 1,600 нових автобусів тому, що механіки знайшли певні дефекти в тих автобусах, які можуть спричинити катастрофи і загибіль пасажирів.

ЗНАК ЄДНОСТИ
ТА УКРАЇНСЬКОЇ ФІНАНСОВОЇ СИЛИ

В 1984, КАПІТАЛ УКРАЇНСЬКИХ КООПЕРАТИВ
В АМЕРИЦІ ПЕРЕЙШОВ 300 МІЛЬЙОНІВ ДОЛЯРІВ.

THE SYMBOL OF UNITY
AND UKRAINIAN FINANCIAL STRENGTH

IN 1984, ASSETS OF UKRAINIAN CREDIT UNIONS
EXCEEDED 300 MILLION DOLLARS.

UKRAINIAN CREDIT UNIONS IN AMERICA.

Baltimore, MD
239 S Broadway 21231
(301) 732-3062

Buffalo, NY
562 Genesee St. 14204
(716) 852-9267

Chester, PA
3015 W Third St. 19013
(215) 874-1530

Chicago, IL
2351 W. Chicago Ave. 60622
(312) 489-0520

*Chicago, IL
5000 N. Cumberland Rd. 60656

*Palatine, IL
755 S Benton St. 60067

*Addison, IL
22 W 347 Army Trail Rd. 60101

*Palos Park, IL
8410 W 131st St. 60464

*Munster, IN
8624 White Oak St 46321

Cleveland, OH
4436 State St. 44109
(216) 741-9040

Hartford, CT
961 Wethersfield Ave. 06114
(203) 247-4714

Jersey City, NJ
558 Summit Ave. 07306
(201) 795-4061

Kenilworth, NJ
735 Vernon Ave. 07033
(201) 245-5104

Kerhonkson, NY
P. O. Box 231 12446
(914) 626-2938

Los Angeles, CA
4315 Melrose Ave. 90029
(714) 995-0158

Milwaukee, WI
808 Washington St 53204
(414) 647-2950

Minneapolis, MN
301 Main St. N. E. 55413
(612) 379-4969

New York, NY
108 Second Ave 10003
(212) 473-7310

New York, NY
P O Box 160
Cooper Station 10276
(212) 533-2980

Newark, NJ
734 Sanford Ave 07106
(201) 373-7839

North Miami, FL
11790 Biscayne Blvd 33181
(305) 868-4242

Parma, OH
6108 State Rd 44134
(216) 884-9111

*Lorain, OH
2430 E. 28th St. 44055
(216) 277-7985

*Canton, OH
1418 34th St., NE 44714
(216) 455-8894

Passaic, NJ
229 Hope Ave. 07055
(201) 473-5965

Philadelphia, PA
1729 Cottman Ave 19111
(215) 725-4430

Pittsburgh, PA
P. O. Box 251 15230
(412) 884-2229

Phoenix, AZ
1153 E. Montebello
Cir No 4 85014
(602) 264-1899

Rochester, NY
831 Joseph Ave. 14621
(716) 544-9518

Scranton, PA
440 Wyoming Ave. 18503
(717) 342-0937

South Bound Brook, NJ
P O Box 375 08880
(201) 469-9085

Syracuse, NY
1317 W Fayette St 13204
(315) 471-4074

Trenton, NJ
981 S. Broad St.
P. O. Box 668 08604
(609) 695-1043

Warren, MI
26601 Ryan Rd
P. O. Box 1201 48090
(313) 757-1980

*Detroit, MI
4641 Martin St.
(313) 843-5411

*Hamtramck, MI
3022 Caniff
(313) 875-9610

Warren, MI
26791 Ryan Rd 48091
(313) 756-3300

*Detroit, MI
7346 Michigan Ave 48210
(313) 841-2390

*Hamtramck, MI
11838 Jos. Campau 48212
(313) 891-4100

Washington, D.C.
P. O. Box 11113 20008
(202) 363-3964

West Roxbury, MA
P.O. Box 185 02132-0185
(617) 325-4192

Yonkers, NY
301 Palisade Ave. 10703
(914) 965-8560

*Branch Offices

УВАГА! ВЖЕ МАЄМО НА СКЛАДІ КНИЖКУ УВАГА!

Володимира Барагури

МЕЧ і КНИГА

ЗБІРКА ІСТОРИЧНИХ І БІОГРАФІЧНИХ ОПОВІДАНЬ

ДРУГЕ, ДОПОВНЕНЕ ВИДАННЯ, З КОЛЬОРОВИМИ ІЛЮСТРАЦІЯМИ ПЕТРА АНДРУСЕВА І МИХАЙЛА МИХАЛЕВИЧА

„Меч і книга" — це необхідна допоміжна лектура при навчанні українознавства.

112 сторінок · ціна $6.00 + порто

Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 6% стейтового податку

ЗАМОВЛЯТИ
"SVOBODA" BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J 07302

ARKA Company
DEPARTMENT STORE
48 East 7th St.
Tel. GR 3-3550, New York, 10003

ПЛАТІВКИ і КАСЕТИ.
ВЕЛИКИЙ ВИБІР
в АРЦІ.

● BUSINESS SERVICE ●

UKRAINIAN TYPEWRITERS
also other languages complete line of office machines & equipment.
JACOB SACHS'
251 W. 98th St.
New York, N. Y. 10025
Tel. (212) 222-6683
8 - 11 A.M. 7 days and nights.

■ REAL ESTATE ■

ЗАЦІКАВЛЕНІ ФЛЬОРИДОЮ
Якщо бажаєте поселитись, або інвестувати в реальностях у південно-східній Фльориді (Ft. Lauderdale, Hollywood, Miami). Зверніться до —
М. Андрійовича.
Century 21, Hansen Realty Inc.
3010 E. Commercial Blvd.
Ft. Lauderdale, Fl. 33308
Bus: (305) 776-5400
Home: (305) 771-8455

● НА ПРОДАЖ ●

"MINERAL ICE"
Гарантована натуральна мазь, лагідно і швидко усуває болі — ревматичні, опухлень і суглобних запалень.
Чек на 13.95 дол. за 1 фунт, висилайте до:
MINERAL-U.
2103 NILES-CORTLAND Road
WARREN, Ohio 44484

HELP WANTED

ПІСЛАНЕЦЬ (Поштова кімната)
Ідеальне для пенсіонерів і студентів
Якщо ви шукаєте працю на кілька годин, або повний час, знаєте Мангеттен і є двомовним (з анг. мовою) — маємо працю у ARCHER COURIER
Голоситись особисто — 109 Е. 31-ша вул.— партер, Archer Courier Systems від середи до п'ятниці, 9-4 по пол. з „ІД" і ми дамо Вам працю.

● РІЗНЕ ●

ПАМ'ЯТНИКИ
з різних ґранітів, ставимо на цвинтарях св. Андрія в Бавнд Бруку і св. Духа — відома солідна фірма
CYPRESS HILLS MONUMENTS
В БІЛЯНСЬКИЙ
WALTER BIELANSKI
К М КАРДОВИЧ
CONSTANTINE M KARDOVICH
800 Jamaica Avenue
Brooklyn, N.Y. 11208
Tel.: (212) 277-2332
Відкрито в кожний день, в суботу, включно, від 9-5 по пол., в неділю 10-4 по пол.
Miami, Fla.: (305) 653-5861
На бажання і для вигоди клієнтів, радо заїдемо до Вашого дому з проєктами і порадами.

• FUNERAL DIRECTORS •

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням Тлінних Останків з різних країн світу.
UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(201) 964-4222

SENKO FUNERAL HOME
213 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y.
(212) 388-4416 or (516) 481-7460

HEMPSTEAD FUNERAL HOME
89 Peninsula Blvd., Hempstead, L.I.
24 HOURS A DAY

● РОЗШУКИ ●

ПОШУКУЄ
Адам, внук Германа з Поточиск, пошукує товаришку з дитячих літ Марійку Зольманку з Поточиск, пов. Городенка. Моя адреса:
Adam Dabrowski
90-44, 170 St.
Jamaica, N. Y. 11432
Tel. 1-914-423-6529

● РІЗНЕ ●

COLORING BOOKS
Teach your child the Alphabet and numbers (1 — 10) in Ukrainian.
Ages — 5-9.
Alphabet book — $4.00
(Canada — $6.00)
Numbers book — $2.00
(Canada $4.00)
Postage & handling — $1.50
Send check or money order:
MAK PUBLICATION
PO. Box 29533
Parma, Ohio 44129
3-4 weeks delivery.